

Historische Kring West-Betuwe

Beste lezer,

De vakantietijd is aangebroken. Sommigen zijn alweer terug, anderen kijken uit naar hun lang gekoesterde reisbestemming. Ondanks dat de bibliotheek in de maanden juli en augustus gesloten is, gebeurt er op de achtergrond vanalles. Zo is de expositie in de Pluk dan wel opgeruimd, maar door het grote succes hiervan wordt er hard gewerkt aan een herhaling van de expositie, dit keer in de Burcht van Haften.

Ook het najaarsprogramma is inmiddels gereed en we hopen dan ook dat er voor u weer wat bij zit. Er is voor elk wat wils. Mocht u ideeën hebben of een interessant onderwerp willen aandragen, neem dan contact met ons op. Op onze website kunt u uitgebreide info vinden over de lezingen. Voor de najaarsexcursie en de eerste lezing kunt u zich vanaf nu opgeven bij de ledenadministratie.

- * 18 september: Opsporing, aanhouding en berechting door Dick van Maaren
- * 26 en 27 september: kleine excursie naar het textielmuseum in Waardenburg
- * 15 oktober: Sporen naar slavernijverleden door Ashwin Drost
- * 18 november: De Chamotte Unie in Geldermalsen door Aart Bongers

Lezing donderdag 18 september in de Pluk: Opsporing, aanhouding en berechting

Opsporing, aanhouding en berechting van heidenen, vagebonden en booswichten 1716-1725 in de Bommeler- en Tielerwaard.
Door Dick van Maren

Na het einde van verschillende Europese oorlogen zoals de 80-jarige en de 30-jarige oorlog in 1648 en de Frans-Nederlandse oorlog 1672-1679 werd het reizen in West-Europa gemakkelijker. Dit gold ook voor rondtrekkende bendes die zich bezig hielden met diefstal, inbraken en plundering. Deze bendes bestonden uit zogenaamde heidenen (zigeuners), afgedankte en gedeserteerde militairen, landlopers en anderen die buiten de gewone maatschappij leefden. Omstreeks 1715 had zich een bende van ongeveer 100 personen gevestigd in een rijswaard onder Vuren. Vanuit dit kampement werd de Bommeler- en Tielerwaard onveilig gemaakt. In 1716 werd tijdens een actie een aantal bendeleden opgepakt en in Zaltbommel berecht.

De overlast door dergelijke bendes was echter niet voorbij. Rond 1720 hadden zich bij het gehucht De Zandschel, in de omgeving van Loon en Zand, de bende van de Witte Veer en de bende van de Zwarte Veer gevestigd die ook in het centrale rivierengebied grote overlast veroorzaakten.

Tijdens de lezing wordt onder andere ingegaan op waar bendeleden in het centrale rivierengebied actief waren en hoe de overheid hieraan een einde wilde maken. Ook wordt ingegaan op wie gestolen goederen heelden en op de berechting van de in 1725 opgepakte bendeleden.

Dick G. van Maren is lid van de Nederlandse Genealogische Vereniging en van de Historische Kring West-Betuwe. Bij zijn genealogisch onderzoek bleek dat in de 17^e en 18^e eeuw zijn voorouders in het Ambt van Beesd en Rhenoy woonden. Hierdoor werd zijn belangstelling gewekt om nader onderzoek te doen naar de geschiedenis van dat Ambt en de Tielerwaard. Hierbij bleek onder andere dat het platteland niet gevrijwaard bleef van criminaliteit.

Locatie: De Pluk, Geldermalsen

Aanvang: 20.00 uur

Van tevoren aanmelden verplicht. Dat doet u [hier](#).

Voor leden HKWB gratis. Niet-leden betalen 5,-.

Sjoukjes kledingmuseum in Waardenburg

Sinds februari 2019 is in Waardenburg een uniek kledingmuseum geopend. De collectie begint rond 1850 en eindigt rond 1950. Er is een grote verscheidenheid van kleding aanwezig, zowel voor kinderen als voor volwassenen. Ook hoeden maken deel uit van de collectie. Alles is prachtig uitgesteld in onder andere een babykamer met een honderd jaar oud ledikantje, een volledig ingericht schoolklasje en een bedstede met alle kleding en attributen die daarbij horen.

Zowel Sjoukje en haar man Anko zijn geboren verhalenvertellers. Het wordt dus een middag vol nostalgie.

De excursie wordt in principe georganiseerd op **zaterdagmiddag 27 september**. Bij voldoende belangstelling kan ook op vrijdagmiddag 26 september een extra middag toegevoegd worden. Graag aangeven welke middag uw voorkeur heeft.

[U kunt zich hier aanmelden.](#)

Locatie: Textielmuseum, Industrieweg 1, Waardenburg

Tijd: 14.00 uur- 16.00 uur

Er is voldoende parkeergelegenheid. De groepsgrootte is max. 15 personen per keer. Het museum is in het gebouw op de eerste verdieping en er is helaas geen lift aanwezig.

De kosten zijn 5,- p.p. inclusief koffie/thee met wat lekkers. Ter plekke te voldoen bij Karine. U komt met eigen vervoer. Eventueel is het mogelijk om samen te rijden.

Ontsluiting Beeldbank HKWB

Help Mee de Historie van West Betuwe te ontsluiten!

Goed nieuws! Achter de schermen is de afgelopen jaren hard gewerkt aan het opbouwen van onze digitale beeldbank. Deze bevat inmiddels zo'n 50.000 digitale afbeeldingen en ander archiefmateriaal over de rijke historie van de West Betuwe. En er komen wekelijks nieuwe spullen bij!

Nu staan we voor een belangrijke volgende stap: hoe maken we deze schat aan informatie toegankelijk voor een breed publiek? We willen samen met enthousiaste vrijwilligers nadenken over de te gebruiken software, de toegankelijkheid, welke zaken we willen ontsluiten etc.

Ligt jouw hart bij lokale geschiedenis en wil je meebouwen aan de toegankelijkheid ervan? De Historische Kring West-Betuwe (HKWB) zoekt betrokken vrijwilligers voor de werkgroep "Ontsluiting Beeldbank HKWB". Jouw hulp is cruciaal om dit waardevolle erfgoed te bewaren en te delen.

Interesse? Stuur dan een e-mail naar info@hkwb.nl en we nemen contact met je op. Samen brengen we de geschiedenis van de West Betuwe tot leven.

Nieuws Regionaal Archief Rivierenland – Zomer 2025

Regionaal Archief Rivierenland

De zomereditie van de RAR-nieuwsbrief is weer gevuld met allerlei interessante wetenswaardigheden.

[U kunt hem hier nalezen.](#)

Voor de kinderen is er aandacht voor de 'Nacht van het archief'. Iedere keer weer een groot succes! Aanmelden is wel verplicht en vol=vol!

Nacht van het Archief

Op **maandagavond 27 oktober van 18.00 tot 21.30 uur** kun je bij het Regionaal Archief Rivierenland weer griezelen bij waargebeurde enge verhalen uit Rivierenland. Medewerkers van het RAR brengen verhalen tot leven die je kippenvel bezorgen: over de heksenvervolging in Tiel, de watersnood in de Bommelerwaard, een vrouwenmoord in Tricht en de cholera-epidemie in Culemborg. Durf jij het aan?

De vorige edities in 2017 en 2023 waren een groot succes, dus **noteer de datum in je agenda** en zorg dat je je vooraf aanmeldt. **Aanmelden kan vanaf 29 september** op www.nachtvanhetarchief.nl. Adviesleeftijd: 9+ Toegang is gratis.

Over deze Nieuwsbrief

Deze nieuwsbrief wordt verstuurd naar de leden van de Historische Kring West-Betuwe en andere geïnteresseerden. Ontvangt u deze nieuwsbrief en bent u geen lid van de Historische Kring? Word dan lid via [onze website](#). U wordt dan geïnformeerd over de activiteiten en krijgt 3x per jaar ons tijdschrift met historische artikelen uit het gebied in de West Betuwe. Een lidmaatschap kost € 18,- per jaar.

Colofon

Samenstelling van deze nieuwsbrief: Karine van Drunen

Contact: [klik hier](#) (zowel voor aanleveren van ideeën/kopij als voor aanmelding/afmelding voor deze nieuwsbrief).

Volg de Historische King West-Betuwe ook op

Facebook

Website

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}. • Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#). • U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#). • Voor een goede ontvangst voegt u nieuwsbrief@hkwb.nl toe aan uw adresboek.

